

Bulletin

Raad van Kerken Arnhem

Digitale nieuwsbrief nr. 29
11 juni 2014
Verschijnt maandelijks

In dit nummer:

- **Verbazing – Column door Ida Eldering**
- **Het leven in juni – gedicht**
- **De lutherse kerk te Arnhem**
- **Uitreiking diaconale prijzen – 14 juni in de Walburgiskerk**
- **Tweetalige diensten in Arnhem – 22 juni in de Waalse kerk**
- **IEC 2014 – 11 t/m 14 september**
- **Korte berichten**
- **Gevangen in het licht – Tempeltest Vrij Katholieke kerk**
- **Foto impressie migrantenviering**
- **Terugblikken met Thee met thema**
- **Foto impressie Democratiefabriek**
- **Werkgroep Ouderen & Zingeving beëindigt haar werkzaamheden**
- **Informatie over het Stadspastoraat Arnhem**
- **Colofon**

Het leven in juni

*Om mij heen is alles luidkeels in leven
de boer op zijn maaier, blatende schapen
in de esdoorn een zwartkop die roept
om een vrouwtje, uit bloemkelken klinkt
het geronk van een bij.*

*En ik leef ook maar moet dat zelf zeggen
want niets van al wat ik waarneem noemt mij.
Zoals je met vrienden wel praat over vroeger:
We waren aan zee, in een tent, heel gelukkig -
vraagt iemand: was jij daarbij?*

*Dus ben ik alleen in de tuin in de wereld
en om mij heen ademt alles en in huis
zit een man. Dit is het leven, schrijft hij,
deze ochtend in juni, de zwartkop zingt
en in de tuin zit zij.*

Marjoleine de Vos, Uit: *Het waait*; Van Oorschot, Amsterdam 2008
(Overgenomen uit de nieuwsbrief van het Stadspastoraat Arnhem)

Verbazing

Column door Ida Eldering

We waren in Novi Sad, de Servische stad, die in 1999 gebombardeerd werd door de NAVO. We bekeken op de berg langs de Donau het ineengestorte TV-station, een blijvend teken van een vreselijke tijd. "Waarom hebben ze dit TV-gebouw kapot gemaakt? Volstrekt zinloos", verzuchtte onze vriendin Margit. "Deze ruïne voedt de haat tegen Europa. Die zie je ook in de verplichte invoering van het Cyrillische schrift." Is het jullie opgevallen? Ja, we zagen oude straatnaamborden met Latijnse letters, maar de nieuwe borden zijn alleen in Cyrillisch schrift, ook de richtingborden. De snelweg van Hongarije naar Novi Sad reden we in een uur, maar in de stad was het mede daardoor nog een uur zoeken en vragen, voordat we Margit gevonden hadden. Zij leidt een jongens- en een meisjesinternaat voor studenten, die behoren tot de Hongaarse minderheid daar. Iedere dinsdagavond komen de studenten bijeen, eerst een 'Andacht', dan een lezing. Daar stond ik voor 35 giechelende meisjes en stoere jongens. Ik las Johannes 21 in hun moedertaal en vertelde over Petrus, die ondanks het feit dat hij Jezus 3 x verraden had, toch tot herder over de kudde werd geroepen. Een student zat met open mond te luisteren, vol verbazing. Gespannen luisterden de studenten naar dit bijzondere verhaal, dat voor de meesten totaal onbekend was. Zo'n leugenaar in ere hersteld? Waarom? Hoezo? Was er geen moediger, betere, trouwere volgeling te vinden? Drie keer vraagt Jezus aan Petrus: Heb je mij lief? En met toenemende verbazing antwoordt Petrus drie keer 'Ja, Heer, u weet toch dat ik u liefheb?' Niet vanwege zijn goed gedrag, maar op grond van zijn liefde en compassie krijgt juist Petrus deze zware taak op zijn schouders. Ik trek de lijn door: wanneer een instelling of kerk is gebouwd op liefde voor God en mensen, heeft ze toekomst; wanneer het spel om geld en macht de overhand krijgt, is ze verloren. Waarop bouw jij het huis van je toekomst? De meditatieve stilte hierna was intens. Servië, een land vol scheuren en brokken en overstromde gebieden, maar toch ben ik niet zonder hoop, vanwege deze studenten met hun open geest en hart.

De Lutherse kerk te Arnhem

Het eigene van de Lutherse traditie en het beleid.

Op 27 mei was ds. Klaas Touwen, Luthers predikant, te gast bij de Raad van Kerken om het eigene van de Lutherse traditie uit de doeken te doen. Daarbij gaf hij ook inzicht in het beleid dat de kerkenraad van de Evangelisch-Lutherse Gemeente te Arnhem voert. Deze samenvatting bevat drie onderdelen:

Een typering van de Lutherse spiritualiteit.

De kern van de eredienst zoals die in de Lutherse gemeente wordt beleefd is de avondmaalsviering. Deze gemeente kenmerkt zich door een eucharistische spiritualiteit. Avondmaalsdiensten worden niet door minder maar juist door meer gemeenteleden bezocht dan andere diensten.

'Het sacrament van het altaar' wordt beleefd als de tegenwoordigheid van Christus. Hij is onze gastheer en onze gast. Brood en wijn, lofzang en gebed, het ambt en de kring rondom het altaar belichamen de aanwezigheid van de Levende.

Deze nadruk op de *presentia realis* van Christus in, met en onder brood en wijn, heeft ook de gevoeligheid voor de sacramentalia vergroot. Het doopwater wordt gewijd op de zondag van de Doop des Heren; de gedroogde palmtakken, verbrand op Aswoensdag, worden tot de as waarmee wij het askruis ontvangen; de palmtakken worden gewijd op Palmzondag; het chrisma wordt bediend aan dopelingen en confirmanten. Kernwaarden zijn dus: ritualiteit, lichamelijke en performativiteit. Het woord wordt niet slechts gesproken en overdacht, maar voltrekt zich. De gemeente staat, zit, bekruist zich, legt rozen bij het kruis op Goede vrijdag, ontsteekt kaarsen en komt naar de doopvont voor de doopgedachtenis in de Paasnacht, de vredegroet wordt gewisseld. Op Eeuwigheidszondag of Allerheiligen worden voor alle overledenen kaarsen ontstoken. Geloof zit niet slechts tussen de oren, maar gaat het hele mens-zijn aan.

De ontwikkelingen ten aanzien van het gebouw van de Lutherse kerk.

Het monumentale kerkgebouw vergt veel onderhoud. Neogotiek is bewerkelijk. De gemeente echter besteedt haar financiële middelen liever aan liturgie en diaconaat dan aan hout, glas en stenen. Om die reden heeft de kerkenraad een projectontwikkelaar in de arm genomen om tot herbestemming van het kerkgebouw te komen. De plannen zijn nog volop in beweging. Wellicht kan de gemeente met een kleinere ruimte toe: vooraan in de kerk tussen de koorbanken, bij de gebrandschilderde ramen. Door achter in de kerk een aantal verdiepingen aan te brengen zou circa 1000 m² herbestemd kunnen worden, waarbij in het bijzonder gedacht wordt aan ateliers, les- en presentatieruimte: catwalk. De Lutherse kerk zou de modeambassade van Arnhem kunnen worden. Maar mogelijk ook het domicilie van een gemeenschap, zodat de kerk dagelijks dienst doet als huiskapel.

De theater- en muziekagenda van de Lutherse gemeente.

Zojuist heeft de Lutherse gemeente de 100^e Bachcantate, uitgevoerd door haar eigen Bachensemble gevierd. Die muzikale kwaliteit (denk ook aan Koorschool Arnhem, het Lutherse jeugdwerk) heeft ook de andere kunsten naderbij gebracht. In de kerk wordt geëxposeerd, gedanst, er vindt theater plaats. Noteert u al vast:

- **zaterdag 20 september** (in het weekend van Wijken voor Kunst), 20.00 uur: Kees van der Zwaard speelt 'Hier sta ik', een theaterproductie over Luther

- **zondag 5 oktober**, 10.30 uur:

Cantatedienst met *Aus der Tiefen rufe ich, Herr, zu dir* (BWV 131) door het Arnhemse Bachensemble onder leiding van Myra van der Jagt

- **zaterdag 31 oktober**, 20.00 uur:

'Deining', en hilarische sloopstocht langs diverse stromen en havens waar liederen worden opgehaald - muziektheater over de totstandkoming van het nieuwe liedboek door Andries Govaart, Johan Klein Nibbelink en Wim Ruessink.

Uitreiking diaconale prijzen

14 juni in de Walburgiskerk

Op 14 juni is het zover: de prijsuitreiking en de presentatie van enkele projecten. Als omljsting van deze feestelijke bijeenkomst zal Hub Crijns, directeur DISK, een inleiding houden over het effect van projecten. Ook is er muziek en ruimte voor onderlinge ontmoeting onder het genot van een drankje.

Vanaf **14.00 uur** bent u welkom in de **Walburgiskerk**, Eusebiusbinnensingel 9. De middag duurt tot circa 17.00 uur.

*Namens de voorbereidingscommissie,
Margriet Kok, diaconaal consulent*

Tweetalige diensten in Arnhem

Vierde zondag van de maand in de Agnietenkapel

Op zondag 22 juni a.s. om 17.00 uur opent de Waalse Kerk in Arnhem haar deuren weer voor de maandelijkse tweetalige kerkdienst. Onze vanouds Franstalige geloofsgemeenschap is ruim 325 jaar terug gesticht door gevluchte protestanten uit de Zuidelijke Nederlanden en maakt deel uit van de huidige Protestantse Kerk Nederland. Tijden veranderen en sinds 2 jaar biedt de Waalse Kerk nu tweetalige kerkdiensten aan voor hen die in onze drukke wereld een moment van bezinning zoeken. Om de dienst goed te kunnen volgen, wordt u een liturgieboekje aangeboden met de vertaling in het Nederlands van lied, meditatie en Bijbelteksten.

Naast de predikant ds. Harry de Reus uit Gulpen zullen in de dienst van 22 juni a.s. Michiel Ockeloen (accordeon) en Rosine Langbroek (zang) enkele liederen van Edith Piaf vertolken. We zullen zien aan de hand van de uitleg van de predikant dat de thema's van de liederen van Edith Piaf niet zo veel verschillen van de thema's die in de kerk besproken en vooral bezongen worden: liefde, verdriet, passie. En misschien werpen haar liederen wel een nieuw licht op ons omgaan met die thema's.

Na afloop van de dienst is er gelegenheid tot onderling contact, waarbij een glaasje wijn of vruchtensap en wat hapjes niet ontbreken.

Graag heten wij ook u welkom bij deze dienst op **zondag 22 juni** om **17.00 uur** in de **Agnietenkapel** aan de **Gasthuisstraat/Beekstraat** te Arnhem.

Namens de Waalse kerkgemeente Arnhem - Nijmegen
Contact: *Martin Kas - 026 3703302 of Anke de Man - 055 3563169*
www.waalsekerkarnhem.nl

Internationale Oecumenische Conferentie (IEC 2014)

11-14 september

Al eerder kondigden wij de Internationale Oecumenische Conferentie aan, die van 11 tot en met 14 september van dit jaar in Arnhem zal plaatsvinden.

STIOC organiseert deze conferentie.

Het thema van de conferentie is '**Stad van compassie**'. Dit thema is niet toevallig gekozen, want in Arnhem zet, ondersteund door de Raad van Kerken, een groep zich in om van de stad een stad van compassie te maken, met name door het werven van verschillende ambassadeurs. Met deze inzet wil de groep Arnhem laten deelnemen in het internationale netwerk van compassiesteden. Daarop zal de aandacht van de deelnemers aan de conferentie gericht zijn.

Doel van deze conferentie 'Stad van compassie' is samen na te denken en onderling uit te wisselen over het begrip compassie en de wijze waarop je concreet vorm kunt geven aan compassie om zo van je stad een stad van compassie te maken.

Op vrijdag 12 september zal Madeline Krantz in de Walburgiszaal een korte inleiding houden over 'stad van compassie'. Daarna wordt het onderwerp uitgediept in gespreksgroepen. 's Middags worden – groepsgewijs – groeperingen en ambassadeurs in Arnhem die zich inzetten voor compassie, bezocht.

De vrijdagavond is ingeruimd voor muziek. In de Bethlehemkerk zullen Marianne en Henriëtte Hofman en mevrouw Kaper optreden.

Op zaterdagmorgen wordt de discussie voortgezet. Dan zullen vragen aan de orde komen als: Welke mogelijkheden zijn er in jouw stad om tot een charter van compassie te komen? Zie je jezelf daarbij als als een bevlogen figuur en 'changemaker'?

Is een charter nodig om alles wat er aan compassie gebeurt op een hoger plan te tillen en met elkaar te verbinden? Of: wat is de meerwaarde van een charter?

Wat is de rol van de kerken: van het instituut zelf of van bevlogen mensen?

Op zondag wordt de conferentie afgesloten met een themadienst in de Walburgiskerk, voorbereid in samenwerking met de OLVé werkgroep.

Belangstellenden zijn welkom

Als u belangstelling heeft bent u welkom bij de inleiding op vrijdag 12 september of bij delen van de conferentie. Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld. Madeline Krantz zal de inleiding tevoren op papier zetten. U kunt deze desgewenst digitaal ontvangen.

Aanmelding vooraf is noodzakelijk. U kunt inschrijven bij George van Rooij, e-mail g.rooy@inter.nl.net.

Wij zoeken nog **gastgezinnen** waar de buitenlandse gasten gedurende de conferentie kunnen logeren. Inlichtingen en aanmelden via gerritkoning@gmail.com

Programma internationale oecumenische conferentie 11-14 september 2014

donderdag 11 september 2014 in de Bethlehemkerk

vanaf 16.00 uur	ontvangst gasten
18.00 uur	welkomstwoord door de voorzitter
18.15 uur	avondeten
19.30 uur	kennismakingsronde
circa 21.15 uur	avondoverdenking
circa 21.30 uur	gasten gaan met de gastgezinnen mee

vrijdag 12 september 2014 in de Walburgiszaal

Dagvoorzitter: drs. G. Sturms

09.00 uur	binnenkomst en ochtendopening
09.30 uur	welkomstwoord van de voorzitter van STIOC
09.45 - 10.00 uur	stad van compassie <i>Inleider:</i> drs. Madeline Krantz

10.15 - 12.15 uur	gespreksgroepen
12.30 - 12.45 uur	Coventrygebed
13.00 - 14.00 uur	lunch
14.00 - 17.00 uur	bezoek aan groeperingen In Arnhem die zich inzetten voor compassie
's Avonds	diner in de Bethlehemkerk
19.30 uur	muziekavond in de Bethlehemkerk

zaterdag 13 september 2014 in de Walburgiszaal

Dagvoorzitter: dr. H. van de Wal

09.30 uur Bijbellezing, confrontatiespel, oefening

10.30 - 12.00 uur discussie:

Welke mogelijkheden zijn er in jouw stad om tot een charter te komen? Zie je jezelf daarbij als een bevlogen figuur en 'changemaker'?

Is een charter nodig om alles wat er aan compassie gebeurt op een hoger plan te tillen en met elkaar te verbinden? Of: wat is de meerwaarde van een charter?

Wat is de rol van de kerken: van het instituut zelf of van bevlogen mensen?

12.00 - 13.00 uur lunch

vanaf 14.00 uur vrije tijd voor winkelen, eigen excursies of excursies met de gastgezinnen

18.00 uur diner bij de gastgezinnen

zondag 14 september 2014

10.00 uur Kerkdienst in de Walburgiskerk

12.00 uur lunch voor de gasten; daarna vertrek.

Korte berichten

- Elke vrijdag 12.30-12.45 uur. **Coventrygebed** in de Walburgiskerk
- **12 juni** 20.00 uur Protestantse gemeente Huissen, Raadhuisplein 35, Huissen: Gesprek met de Zwitserse predikant Christian Wermbter over kerk zijn in Nederland en Zwitserland.
- **25 juni:** Compassiecafé, workshop over “**kwetsbaarheid en schaamte**” door **Sofie Bakker**, trainer geweldloze communicatie. Locatie: v. Kleffensstraat 16, 6842CV Arnhem. Inloop vanaf 19.00 uur. Aanvang **19.30 uur**. U hoeft zich vooraf niet op te geven. Entree is vrij (exclusief vergoeding consumpties). Info via 06 55963912 en www.sofiebakker.nl
- **29 juni 10.00 uur:** Installatie **nieuwe korpsofficier** luitenant Jeroen Herben in de bijeenkomst van het Leger des Heils in het gebouw Leidenweg 11-13. Voorganger majoor C. v Beijnum. Na de dienst kunt u onder het genot van koffie/ thee kennismaken met luitenant Herben.
- 19 september: **Conferentie Bridge to the Future** in de Eusebiuskerk. Info en aanmelding via www.bttf.nl
- **Bridge to the Future.** Zeventigste herdenking Slag om Arnhem. 20 september: Uitvoering **War Requiem** in de Eusebiuskerk.

Gevangen in het licht

Tempeltest gepubliceerd door Stijn Fens in Trouw van 5 mei 2014

*Elke zondag is er een Heilige Mis in de **Vrij-Katholieke Kerk** in Arnhem, hoek Cattepoelseweg/ Wagnerlaan.*

Deze kleine kerk is aangesloten bij de Raad van Kerken Arnhem en is vrij onbekend.

Daarom hebben wij Stijn Fens (Trouw) gevraagd of wij zijn artikel over de Vrij-Katholieke kerk mogen overnemen. Die toestemming heeft hij ons gegeven.

De Vrij-Katholieke Kerk, ontstaan in Engeland in 1916, is een van ruim dertig katholieke kerken die onafhankelijk zijn van Rome. Het is een kerk met veel invloeden vanuit de gnostiek en de theosofie, die leert dat elke religie de mens tot grotere perfectie kan brengen. De Vrij-Katholieke Kerk (500 leden in Nederland) bedient de zeven sacramenten, maar voor de rest zijn de verschillen met de kerk van Rome groot. Zo kennen de vrij-katholieken vrouwelijke priesters en diakens, die zich niet aan het celibaat hoeven te houden.

Los van Rome

Trouw trekt door Nederland en test 'tempels' van velerlei soort. Vandaag: de Vrij-Katholieke Kerk in Arnhem.

Wat als eerste opvalt

Zoals het een klein kerkgenootschap betaamt, valt het niet mee het kerkgebouw te vinden. "Daar ergens achter de bomen", zegt een hardlooperster die ik de weg vraag. Met mij zijn nog zes gelovigen op de mis in het piepkleine kerkje afgekomen. Ze voldoen aan het signalement van de gemiddelde kerkganger: grijs, boven de vijftig en vrij van neofundamentalistische smetten. De vrouwelijke priester merkt mij op en komt van het altaar om voor mij een misboekje te regelen. Ze heeft een mooi witte kazuifel aan, met daaronder lakschoentjes in dezelfde kleur. Haar lippen zijn rood gestift. De viering is een combinatie van de katholieke eredienst en die van de protestanten. Maria en de heiligen worden voortdurend aangeroepen maar tijdens de gezangen heerst het elektrische orgel dat van geen ophouden lijkt te weten.

Orde van dienst

De sfeer is vroom, bijna ouderwets piëtistisch. Het wierookvat is constant onder handbereik en ik heb nog nooit zoveel kruistekens moeten maken als in vijf kwartier bij de vrij-katholieken. In de preek omschrijft de priester God als het 'absolute Niets dat over alles heerst'. Er is meer raadselachtig. Zo is de evangeliezing uit 'Het gesprek met onze verlosser' en wordt in het tafelgebed gebeden 'voor aanstaande moeders, in het bijzonder voor...' En dan blijft het stil. Lang stil. De priester, die met de rug naar ons toe staat, kan de naam van de aanstaande moeder niet vinden, maar gaat rustig verder. Zo gebeurt er telkens wel iets om je over te verwonderen, bijvoorbeeld als de priester Jezus met 'geliefde' aanspreekt.

Is er een collecte?

Jazeker. Alleen is de opening van het collectezakje zo nauw dat het mij moeite kost mijn euromunten naar binnen te wurmen. Even ben ik bang dat ze op de grond vallen, met alle overlast die daarbij komt.

Reden om niet te gaan

Alles is aanwezig om van deze viering een mystieke ervaring te maken. De prachtig geklede priester, de vele kaarsen en het aarzelende zonlicht dat zich door kleine ramen naar binnen vecht. Maar de taal van de liturgie is Hollands: hoekig en vlak. "Nu bidden wij U deze offergaven te aanvaarden, te louteren en te heiligen als aardse kanalen voor Uw wondere kracht." Hier zitten twee werelden elkaar in de weg.

Reden om wel te gaan

Maar er blijft genoeg over. Zelden zag ik een liturgie met zoveel zorg gevierd worden. Het kan niet anders of God heeft het offer van deze kleine gemeenschap met ontroering aanvaard. Het hoogtepunt wordt voor het laatst bewaard. De priester ontmantelt persoonlijk het altaar en brengt het liturgisch vaatwerk zelf naar de sacristie. Dan gaat zij ook zelf de kaarsen uit doen. In mijn liturgieboekje staat dat we pas de kerk morgen verlaten als alle kaarsen uit zijn. Gespannen kijk ik toe hoe de priester met een kaarsen dover van kaars naar kaars gaat. Als er nog drie branden, loopt ze weer weg en komt niet meer terug. Daar zitten we, gevangenen van het licht.

De stilte die ik toen hoorde, zal ik nooit vergeten.

Fotoimpressie migrantenviering

Hemelvaartsdag Walburgiskerk

Op Hemelvaartsdag hadden de migrantenkerken in Arnhem hun jaarlijkse gezamenlijke viering. Dit jaar in de Walburgiskerk.

U ziet hier een fotoimpressie van deze dienst waaraan meewerkten de Evangelische Broedergemeente Arnhem (EBGA), l' Eglise Réformée Wallone d' Arnhem, de Armeense Apostolische kerk Arnhem, de Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN), de Molukse gemeente (KJPIN) en de Persekutuan Kristen Indonesia Arnhem Gelderland (PERK).

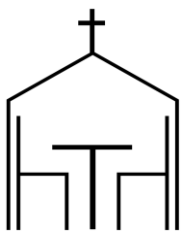
De voorgangers in deze dienst waren mw. ds. Liesbeth van Hilten-Matthijsen en dhr. ds. Franklin Oliveira. Diverse koren werkten mee.

De collecte voor de Christelijke gemeentes in Damascus bracht €560,90 op. Dit bedrag is inmiddels met dank ter plaatse ontvangen.

De foto's werden gemaakt door mevrouw Sientje Scholtz-Sumual.

Terugblikken met Thee met thema

Terug blik op 13 april

Herma Meulenkamp nam haar toehoorders mee in een persoonlijke beleving van Pasen. Ook een verhaal, zo stelt zij in haar inleiding, op de weg van de mens, een verhaal dat iedereen kan betreffen, die zich er door wil laten raken, of zich er in wil verdiepen.

De lijdensstijd is bij uitstek de tijd om ons te bezinnen op het leven en de dood en de tijdelijkheid van alles. Ze verhaalde deze middag over

diverse gebeurtenissen uit het lijdensverhaal volgens Mattheus.

Aan de hand van een verhaal, vele malen groter dan onszelf, liet zij de toehoorder stilstaan bij diverse passages uit dit lijdensverhaal, waaronder de voetwassing, het verraad van Judas, de wanhoop en de twijfel op weg naar Golgotha en de kruisdood. De centrale vraag

hierbij was telkens “hoe verbinden wij dit met ons eigen leven? “Wil ik verloochenen, wil ik een verrader zijn? Wat betekent Pasen voor mij?

Terugblik op Thee met Thema van 11 mei 2014 met Jolanda Heistek

Door verhindering van Tom Bade sprak in zijn plaats Jolanda Heistek over het onderwerp De Waarde van de Natuur. Jolanda is biochemicus en innovatiemanager bij Triple E, een door Tom Bade opgericht bedrijf. Drie kernbegrippen spelen bij dit bedrijf een rol: economie, ecologie en experience (beleving). Triple E werkt o.a. met Veluwevouchers en landschapsveilingen, waarmee de kopers/bieders helpen duurzame ecologische projecten te verwezenlijken. Uiteindelijk gaat het om het realiseren van ‘verdienprojecten’. Niet goed lopende instellingen zijn inmiddels overgenomen. Triple E beschikt over een kenniscentrum en twee laboratoria, waar wetenschappelijk onderzoek en metingen worden gedaan. Het algemene duurzaamheidsstreven is breed: de natuur borgen voor volgende generaties. Het bedrijf heeft geen grond in eigendom, maar wel de exploitatierechten. Een actueel voorbeeld: vandaag is een begin gemaakt met de exploitatie van Wijngaard Mariëndaal aan de Utrechtseweg tussen Oosterbeek en Arnhem. Men kan daar een of meer wijnstokken adopteren en verkrijgt zo vijf jaar recht op de van deze stokken gemaakte wijn. Het succesvolste project tot nu toe is Het Nationaal Park De Hoge Kempen waar bosgebied (dus CO2-opslag en luchtzuivering), recreatie, wellness mogelijkheden, restaurant, waterzuivering en overnachtingsmogelijkheden worden gecombineerd. Groene en belevingseconomie gaan uitstekend samen.

Foto impressie Democratiefabriek

Van 19 mei tot 1 juni stond de Democratiefabriek in de Walburgiskerk. Het Platform Mondiaal had i.s.m. LAVA (bureau voor jeugdwerk, opvoeding en onderwijs) deze interactieve tentoonstelling naar Arnhem gehaald.

Kinderen en jongeren onderzochten de volgende thema's:

- Wie ben ik? Wie ben jij?
- Wat is democratie?
- Vrijheid
- Gelijkheid
- Als democratie wordt afgeschaft.
- Pesten, plagen en de zondebok
- Conflicten en macht.

(Foto's: Jan Bakker)

Werkgroep Ouderen & Zingeving beëindigt haar werkzaamheden

Werkgroep St.Eusebiusparochie

Nu het seizoen is afgesloten heeft de werkgroep Ouderen & Zingeving besloten haar activiteiten te beëindigen. Dit voornamelijk omdat verschillende leden van de werkgroep ons

gaan verlaten: Gerard Dirksen, Theo de Louw. Het derde werkgroep lid Ben de Beer is ons ontvallen op 22 april 2014 (overleden in Hospice Rozenheuvel). De overgeblevenen, Trees de Kroon en Wim Palstra zien geen kans meer om voorbereiding en uitvoering van een nieuw jaarprogramma te gaan verzorgen.

Voor ons als werkgroep leden is het niet gemakkelijk om geen voortzetting meer te geven aan een lange reeks van interessante onderwerpen en afscheid te moeten nemen van een trouwe groep geïnteresseerden en van de sfeervolle bijeenkomsten in de Emmauskapel. Van de deelnemers hebben wij duidelijk begrepen dat ze het werkelijk heel jammer vinden dat wij stoppen.

Gedurende 9 jaar hebben wij programma's geboden met een veelkleurig palet aan onderwerpen op gelovig-religieus of -cultureel terrein. De meesten met een sterk inhoudelijk karakter. Een enkele keer gingen we 'op pad': bezoek aan de Synagoge, Moscowa, Abdij Koningsoord, Hindoestaanse tempel.

Met veel inzet, plezier en genoeg hebben we jarenlang deze maandelijkse bijeenkomsten verzorgd. Voor velen, zo weten we, is het leerzaam geweest, gezellig, en spraakmakend omdat er veel te ontmoeten viel.

Informatie over het Stadspastoraat Arnhem

Dagelijks zijn er veel activiteiten in het Stadspastoraat Arnhem. Het Stadspastoraat is hét centrum voor bezinning en ontmoeting in onze stad

in de vorm van verdiepende cursussen, workshops, lezingen, meditaties, exposities en concerten.

Enkele van de activiteiten in de komende tijd:

Jij en je doel in juni

Een van de meest enerverende workshops die op het SpA worden aangeboden vindt in juni plaats: [de kunst van het boogschieten](#), gegeven door Frans van der Meer Mohr. De uiterste gerichtheid op je innerlijke doel wordt in de zentraditie als een kunstvorm beoefend. Mis de workshop niet op zondag de 29e!

Open Dag

Van het Open Podium komen we op de Open Dag; de seizoenen lopen immers in een cirkel. Het nieuwe cursusseizoen 2014-15 wordt geopend met een feestelijke Open Dag. De deuren van het SpA staan wijd open op **zaterdag 6 september!** Noteer die datum nu vast in je agenda!

De Open Dag krijgt zoals in het afgelopen jaar weer het karakter van een bazaar: het wordt een middag om de sfeer op te snuiven, en een voorproefje te nemen van ons rijke aanbod, om docenten gelijkgestemde mensen te ontmoeten.

Agenda

[Het Gasthuis](#) – vrijdag 13 juni 18:00-21:00 uur

[De weg van de boog](#) – zondag 29 juni 13:00-16:00 uur

I.v.m. de zomervakantie is het Stadspastoraat gesloten van **12 juli t/m 24 augustus**.

Hoe staat 't met Walburgis?

Het was ook het seizoen met veel activiteiten in de voormalige Walburgisbasiliek, met name de betrokkenheid van het SpA in het project 'Tot op het bot'. De 'kwestie Walburgis' brengt ons meteen op een gerucht dat ons bereikte, namelijk dat het Stadspastoraat Arnhem er niet meer zou zijn, dan wel er zou zijn geweest. Geruchten leiden altijd naar het *worst case*

scenario-verhaal. Edoch, niets is minder waar. Het SpA is zich optimaal aan het veranderen, en blijft dat doen.

Wat wel waar is, is dat de RK St. Eusebiusparochie heeft besloten om per 1 januari 2015 te stoppen met (de financiering van) het SpA. Dit in verband met de financiële situatie van de parochie, maar bij dit besluit heeft ook meegespeeld dat de Protestantse Gemeente Arnhem, na ruim drie jaar overleg

en plannen maken, niet kon zeggen of ze mee zou gaan in de plannen voor een nieuw 'oecumenisch centrum voor bezinning, bezieling en ontmoeting' in de voormalige Walburgisbasiliek. Al hebben we als Stadspastoraat wel begrip voor het besluit van de parochie, we betreuren het zeer. Het betekent immers dat alle mooie plannen die we hadden met de Walburgis, inclusief de verhuizing van het Stadspastoraat Arnhem naar een aangepaste en verbouwde Walburgis, van de baan zijn, helaas.

Maar dat betekent natuurlijk niet het einde van het SpA. We zijn al met de Protestantse Gemeente Arnhem in gesprek over de toekomst. De PGA wil graag dat er een 'pleisterplaats' komt voor de rand- en buitenkerkelijke God- of zinzoekers. Wij denken dat het SpA die pleisterplaats is en kan worden. Kortom, ook het komend seizoen 2014-2015 gaan we 'gewoon' door.

Uitgebreidere informatie over deze en andere activiteiten vindt u op www.stadspastoraat.nl
De adressen voor opgeven en aanmelden zijn

Stadspastoraat Arnhem

Driekoningendwarsstraat 30, tel. 026 3513185, email stadspastoraat@planet.nl

COLOFON

Bulletin is een uitgave van de Raad van Kerken Arnhem.

Secretaris a.i.: Johannes Kon

Opmaak: Gerrit Koning

Coördinator columns: Kees Tinga

Eindredactie: Dagelijks bestuur

Alle in Arnhem gevestigde christelijke kerken en geloofsgemeenschappen kunnen in de Raad vertegenwoordigd zijn indien ze de uitgangspunten en doelstellingen onderschrijven. Voor een overzicht van organisaties en activiteiten is een brochure beschikbaar.

Kopij voor het septembernummer inzenden vóór 4 september 2014 aan
bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Het volgend bulletin verschijnt op 10 september 2014.

Deze nieuwsbrief wordt verzonden naar 373 emailadressen.

De Raad van Kerken te Arnhem heeft een eigen website: www.rvkarnhem.nl

Reacties op dit bulletin kunt u mailen naar onze secretaris Johannes Kon
johannes.kon@arnhem.nl of naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com